

ITMS kód Projektu: 26140230002
ITMS kód Projektu: 26120130002

mpc
METODICKO-PEDAGOGICKÉ CENTRUM

PROFESIJNÝ A KARIÉROVÝ RAST
pkrmpc
METODICKO-PEDAGOGICKÉ CENTRUM

Európska únia
Európsky sociálny fond

Moderné vzdelávanie pre vedomostnú spoločnosť / Projekt je spolufinancovaný zo zdrojov EÚ

Prioritná os:	Prioritná os 2 – Ďalšie vzdelávanie ako nástroj rozvoja LZ Prioritná os 4 – Moderné vzdelávanie pre vedomostnú spoločnosť BSK
Opatrenie:	2.1 Podpora ďalšieho vzdelávania 4.2 Zvyšovanie konkurencieschopnosti Bratislavského kraja prostredníctvom rozvoja terciárneho a ďalšieho vzdelávania
Prijímateľ:	Metodicko-pedagogické centrum
Názov projektu:	Profesijný a kariérový rast pedagogických zamestnancov
Kód ITMS projektu:	26140230002, 26120130002
Aktivita:	2.2 Tvorba a akreditácia programov kontinuálneho vzdelávania PZ a OZ

Program kontinuálneho vzdelávania

Mediálna výchova vo výchove mimo vyučovania

Ing. Henrieta Crkoňová

Metodicko-pedagogické centrum,
Bratislava

Mediálna výchova vo výchove mimo vyučovania

Zdôvodnenie vzdelávacieho programu

Vo výchove mimo vyučovania je aktuálna potreba vzdelávať vychovávateľov v čase, keď sa k deťom dostávajú kontrolované i nekontrolované informácie, postoje a hodnoty, ktoré ovplyvňujú ich osobnosť, ich hodnotový rebríček a pohľad na svet aj cez voľnočasové aktivity.

V súčasnosti sa nanajvýš aktuálnym stáva problém ako naučiť deti a mládež aktívne a zodpovedne využívať prostriedky masovej komunikácie, ktoré sú šíriteľmi poznatkov, posolstiev, hodnotových orientácií a to rôznej kvality. Štatistiky ukazujú, že prostriedky masovej komunikácie sa stávajú náplňou voľného času detí a mládeže v čoraz širšej miere a ľahšej dostupnosti. Obzvlášť závažná sa ukazuje potreba formovať schopnosti detí a mládeže kriticky posudzovať šírené mediálne posolstvá, objavovať v nich to hodnotné, pozitívne formujúce ich osobnostný a profesijný rast, ale tiež ich schopnosť uvedomovať si negatívne vplyvy prednostne na svoju osobnosť a snažiť sa ich eliminovať.

Povinnou súčasťou obsahu výchovy a vzdelávania sú prierezové tematiky, ktoré sa prelínajú nielen cez vzdelávacie oblasti vo vyučovaní, ale aj cez tematické oblasti výchovy vo výchove mimo vyučovania. Prierezové témy je možné realizovať viacerými formami aj vo výchove mimo vyučovania – ako integrovanú súčasť výchovnovzdelávacieho obsahu tematických oblastí výchovy a záujmových činností, ako samostatnú záujmovú činnosť v rámci výchovnovzdelávacích činností vo výchove mimo vyučovania, vhodná je aj forma projektu v rozsahu určitého počtu hodín záujmovej činnosti a vybraných tém mediálnej výchovy alebo veľmi efektívna forma kurzu. Nevyhnutnou podmienkou účinnosti prierezovej tematiky je používanie aktivizujúcich, interaktívnych učebných metód, vo VMV môžu tieto metódy dopĺňať zážitkové metódy. Výber spôsobu a času realizácie prierezovej témy je v kompetencii školského výchovnovzdelávacieho zariadenia. Na úrovni nižšieho sekundárneho vzdelávania zavádza Štátny vzdelávací program ako prierezovú tematiku Mediálnu výchovu, keďže výchovnovzdelávacia činnosť školských výchovnovzdelávacích zariadení má vychádzať a nadväzovať na školské vzdelávanie, je možné aplikovať mediálnu výchovu aj do výchovných programov.

Jednou z motívácií návrhu vzdelávacieho programu boli tieto zdroje k problematike mediálnej výchovy:

- oficiálne materiály a štatistiky zverejnené na internetových stránkach Ministerstva školstva SR, Štátneho pedagogického ústavu a Ústavu informácií a prognóz školstva
- údaje získané v rámci spätnej väzby od doterajších účastníkov vzdelávaní pre vychovávateľov
- zdroj: Kačínová, V. Experimentálne UO mediálnej výchovy. Bratislava : ŠPÚ, 2008
- osobné skúsenosti získané v pozíciách učiteľ mediálnej výchovy, vychovávateľ ŠKD, autor študijných materiálov a učiteľ kontinuálneho vzdelávania.

Charakteristika vzdelávacieho programu

- Absolvovaním vzdelávacieho programu „Mediálna výchova vo výchove mimo vyučovania“ si vychovávatelia zdokonalia profesijné kompetencie potrebné na štandardný výkon pedagogickej činnosti, ktoré v sebe zahŕňa využitie mediálnej výchovy vo výchove mimo vyučovania.
- Spracovanie a realizácia tohto druhu kontinuálneho vzdelávania reflektuje na aktuálne potreby a požiadavky pedagogických zamestnancov škôl. Vychádza zo Zákona č. 317/2009 Z. z. o pedagogických zamestnancoch a odborných zamestnancoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov a Vyhlášky Ministerstva školstva SR č. 445/2009 o kontinuálnom vzdelávaní, kreditoch a atestáciách pedagogických zamestnancov a odborných zamestnancov.
- Úlohou vzdelávacieho programu je viesť vychovávateľov ku kompetenciám kriticky a aktívne zaobchádzať s dostupnými médiami, dekodovať a hodnotiť médiami podávané informácie, objavovať pozitívne správanie a ľudské hodnoty, posilňovať hodnotu úcty k človeku a pravú slobodu.
- Vzdelávací program vytvorí zázemie pre vychovávateľov na čerpanie námetov pre prax vychovávateľa a orientácie v problematike médií a masovej komunikácie, tak aby vychovávateľ mohol posunúť koncepciu mediálnej výchovy vo VMV do problematiky širších súvislostí –

kultúrnych, etických, sociálnych, politických, či právnych, umožniť vychovávateľovi prežiť rolu konzumenta mediálnej výchovy pri riešení praktických úloh a cvičení.

- Vychovávateľ získa najnovšie informácie o aktuálnom stave využívania mediálnej výchovy vo výchove mimo vyučovania, s možnosťou konzultovať problémy v rámci komunity učiteľov mediálnej výchovy a vychovávateľov z rôznych miest a regiónov. Získa informácie o riešení problémov vo využívaní mediálnej výchovy vo výchove mimo vyučovania vo vybraných členských štátoch EÚ. Môže sa podieľať na pozitívnej kvalitatívnej zmene v rámci reformy slovenského školstva, kde mediálna je výchova zameraná k tomu, aby si žiaci osvojili stratégie kompetentného zaobchádzania s rôznymi druhmi médií a ich produktmi. Cieľom mediálnej výchovy je rozvinúť u žiakov spôsobilosť – mediálnej gramotnosti zmysluplne t.j. reflektujúco, kriticky a selektívne využívať médiá a ich produkty.
- Obsah vzdelávacieho programu smeruje k zdokonaleniu profesijných kompetencií vychovávateľov v oblasti výchovy k hodnotám vo vzťahu k médiám a ich obsahom, poskytne vychovávateľom pomoc pri účinnej ochrane detí pred negatívnymi vplyvmi médií.

Druh kontinuálneho vzdelávania

Inovačné vzdelávanie

Forma kontinuálneho vzdelávania

Kombinovaná - prezenčná forma vzdelávania 60 hodín a dištančná forma vzdelávania 30 hodín

Ciele vzdelávacieho programu

Hlavný cieľ vzdelávacieho programu:

Zdokonaľiť najnovšie progresívne profesijné kompetencie a získať zručnosti v práci vychovávateľa pri využívaní mediálnej výchovy vo VMV aktívnym zapájaním vychovávateľov do aktuálnej edukačnej výzvy týkajúcej sa mediálnej výchovy.

Špecifické ciele:

1. Kriticky a aktívne zaobchádzať s dostupnými médiami.
2. Rozvíjať schopnosť dekódovať a hodnotiť médiami podávané informácie.
3. Objavovať pozitívne správanie a ľudské hodnoty prostredníctvom médií.
4. Sledovať vplyvy médií.
5. Organizovať prácu v školských médiách.
6. Vybaviť žiaka základnou úrovňou mediálnej gramotnosti.
7. Využívať médiá ako socializačný faktor.
8. Zapájať deti do mediálnej komunikácie.
9. Využívať médiá ako prostriedok získavania informácií, vzdelávania a naplňovania voľného času.
10. Vytvárať kritický odstup od mediálnych informácií.
11. Interpretovať mediálne informácie z hľadiska ich informačnej kvality.
12. Prepájať zisky mediálnej výchovy s inými výchovnovzdelávacími oblasťami.
13. Prispievať k schopnosti vnímať, interpretovať a kriticky hodnotiť artefakty umeleckej a bežnej mediálnej produkcie.
14. Uplatňovať dôležité princípy výučby mediálnej výchovy aj vo VMV – zážitkovosť, komunikatívnosť, aktívnosť.
15. Odhaľovať spôsoby akými deti zaobchádzajú s mediálne prezentovanými významami.
16. Pripraviť aktivity a úlohy pre VMV s využitím prezentovaných materiálov.
17. Špecifikovať ciele, obsah a formy integrácie Mediálnej výchovy do Výchovných programov.
18. Reflektovať vlastnú úroveň mediálnej kompetencie.
19. Aplikovať metódy na rozvoj mediálnej kompetencie.

Postupným plnením uvedených cieľov predkladaného vzdelávacieho programu si absolvent zdokonalí kompetencie profesijného štandardu kategórie pedagogického zamestnanca vychovávateľ:

1. Bez predsudkov akceptuje pozitíva i negatíva prostredia, z ktorého vychovávaný pochádza.
2. Pozná inovačné možnosti primárnej prevencie a vie ich sprostredkovať v reálnych prípadoch.
3. Vie ovplyvňovať prosociálne správanie žiakov.
4. Vie metodicky pripraviť záujmové aktivity.
5. Vie stanoviť ciele a obsah činnosti žiakov orientované na rozvoj ich kompetencií.
6. Vie inovovať výchovný program pre jeho skupinu žiakov.
7. Poznať základnú charakteristiku sociálnych zručností vychovávaného.
8. Podporuje aktívnu participáciu žiakov na príprave voľnočasových aktivít.
9. Vie stanoviť ciele a obsah činnosti žiakov orientované na rozvoj ich kompetencií.
10. Vníma voľnočasovú výchovu ako integrálnu súčasť edukácie žiakov.
11. Akceptuje rôzne spôsoby učenia sa a získavania skúseností žiaka.
12. Pozná a rešpektuje východiská, princípy a prax profesijnej etiky.
13. Vie rozvíjať personálne zručnosti žiaka.
14. Rešpektuje špecifiká voľnočasovej edukácie.
15. Vie vybrať inovačné metódy a formy činnosti žiakov.
16. Vie pracovať s chybou v činnosti žiakov a poskytovať spätnú väzbu.
17. Svojim správaním potvrdzuje hodnotu platných noriem.
18. Vníma strategický plán zariadenia ako záväznú, ale flexibilnú normu.
19. Vie realizovať, tvoriť a korigovať ročný výchovný program v jeho skupine žiakov.

Obsah vzdelávacieho programu

Prezenčná forma vzdelávania:

Téma, učebné otázky	Forma	Časový rozsah
T1: Masová komunikácia <ul style="list-style-type: none"> • Charakteristika histórie masovej komunikácie. • Popis procesu masovej komunikácie. • Identifikácia mediálnej komunikácie. 	prezenčná	6
SPOLU		6

Téma, učebné otázky	Forma	Časový rozsah
T2: Mediálna výchova <ul style="list-style-type: none"> • Opísať mediálnu gramotnosť. • Analyzovať mediálne kompetencie. • Zostaviť pravidlá bezpečného využívania médií. 	prezenčná	6
SPOLU		6

Téma, učebné otázky	Forma	Časový rozsah
T3: Základné druhy médií <ul style="list-style-type: none"> • Klasifikácia funkcií médií. • Charakteristika printových médií. • Rozdelenie elektronických médií – digitálne, zvukové médiá. 	prezenčná	6
SPOLU		6

Téma, učebné otázky	Forma	Časový rozsah
T4: Médiá a zábava <ul style="list-style-type: none"> • Popis druhov mediálnej zábavy. • Triedenie zábavných žánrov. • Analýza vplyvu, obmedzenia a nebezpečenstva médií. 	prezenčná	6
SPOLU		6

Téma, učebné otázky	Forma	Časový rozsah
T5: Médiá a reklama <ul style="list-style-type: none"> • Mapovať históriu a ciele reklamy. • Porovnať typy reklamy. • Sledovať vplyv súčasnej reklamy. 	prezenčná	6
SPOLU		6

Téma, učebné otázky	Forma	Časový rozsah
T6: Vnútorne fungovanie médií <ul style="list-style-type: none"> • Poznávať štruktúru mediálnej organizácie. • Triedenie faktory ovplyvňujúcich prácu redakcií. • Analýza rutinných výrobných a pracovných postupov spravodajských žánrov. 	prezenčná	6
SPOLU		6

Téma, učebné otázky	Forma	Časový rozsah
T7: Regulácia médií <ul style="list-style-type: none"> • Sledovať etiku v médiách cez nezávislosť novinára, jeho vzťah k verejnosti, ku kolegom a zodpovednosť za škody. • Analýza ochrany a porušení autorských práv na internete. • Rozpoznať protiklad cenzúry a slobody slova. 	prezenčná	6
SPOLU		6

Téma, učebné otázky	Forma	Časový rozsah
T8: Nové médiá <ul style="list-style-type: none"> • Internet ako priestor pre elektronickú poštu, on-line komunikáciu, sociálne siete, internetovú telefóniu. • Identifikovať nebezpečenstvo sociálnych sietí. • Zoznámiť sa s možnosťami bezpečnosti informácií na internete. 	prezenčná	6
SPOLU		6

Téma, učebné otázky	Forma	Časový rozsah
T9: Praktická mediálna práca <ul style="list-style-type: none"> • Postupnosť krokov tvorby školského časopisu. • Námet, scenár televíznej, rozhlasovej relácie. • Rozdiely v pozícii filmový kritik, kritický divák. 	prezenčná	6
SPOLU		6

Téma, učebné otázky	Forma	Časový rozsah
T 10: Budúcnosť médií <ul style="list-style-type: none"> Rozlišovanie funkcií mobilných telefónov - Mobilmánia – didaktické hry. Zoznámiť sa so základnými princípmi animácie. Poznať druhy a spôsoby prezentácie. 	prezenčná	6
SPOLU HODÍN		6
Prezenčná forma vzdelávania : CELKOM HODÍN		60

Dištančná forma vzdelávania

Obsah dištančnej formy vzdelávania nadväzuje na témy a učebné otázky prezenčnej formy vzdelávania. Rozsah dištančnej formy vzdelávania je stanovený rozpisom časového rozsahu tém :

Téma, spracovanie témy	Forma	Časový rozsah
T1: Profil žiaka v mediálnej výchove vo VMV <ul style="list-style-type: none"> Výstup: prezentácia návrhu profilu žiaka v mediálnej výchove vo vlastnom výchovno-vzdelávacom zariadení, za pomoci mediálnych kompetencií v elektronickej podobe Spätná väzba lektora elektronicke 	dištančná	5
SPOLU		5

Téma, spracovanie témy	Forma	Časový rozsah
T2: Služby na internete <ul style="list-style-type: none"> Výstup: Zmapovať a popísať služby na internete v elektronickej podobe v rozsahu štyroch služieb Spätná väzba lektora elektronicke 	dištančná	5
SPOLU		5

Téma, spracovanie témy	Forma	Časový rozsah
T3: Digitálna fotografia <ul style="list-style-type: none"> Výstup: Použiť digitálne fotografie ako fotodokumentáciu vlastnej VVČ s deťmi na webovej stránke školy, alebo ŠKD Elektronická spätná väzba účastníka 	dištančná	7
SPOLU		7

Téma, spracovanie témy	Forma	Časový rozsah
T4: Vlastné mediálne produkty <ul style="list-style-type: none"> Výstup: Spracovať dve vybrané aktivity písomnou formou ako skúsenosti dobrej praxe s tematikou mediálnej výchovy – scenár školskej drámy, námety na pohybové, hlasové dramatické hry, ukážku vlastných mediálnych produktov – časopis, rozhlasová relácia, pracovné listy, návrh reklamného plagátu vlastnej mediálnej produkcie a pod. Spätná väzba účastníkmi výmenou skúseností dobrej praxe 	prezenčná	13
SPOLU HODÍN		13
Dištančná forma vzdelávania : CELKOM HODÍN		30

ITMS kód Projektu: 26140230002

ITMS kód Projektu: 26120130002

Rozsah a trvanie vzdelávacieho programu

Vzdelávaci program má rozsah 90 hodín: z toho je 60 hodín realizovaných prezenčnou formou štúdia a 30 hodín dištančnou formou štúdia.

Trvanie vzdelávacieho programu

V zmysle § 7 ods. 1 Vyhlášky Ministerstva školstva č. 445/2009 o kontinuálnom vzdelávaní, kreditoch a atestáciách pedagogických zamestnancov a odborných zamestnancov inovačné vzdelávanie trvá najviac 12 mesiacov.

Bližšie určená kategória a podkategória pedagogických zamestnancov:

Kategória pedagogických zamestnancov
vychovávateľ

Kariérový stupeň:

samostatný pedagogický zamestnanec
pedagogický zamestnanec s prvou atestáciou
pedagogický zamestnanec s druhou atestáciou

Kariérová pozícia: -

Vyučovaci predmet, respektíve vyučovacia špecializácia: Výchova mimo vyučovania

Podmienky pre zaradenie uchádzačov na kontinuálne vzdelávanie

Program kontinuálneho vzdelávania je určený pre kategóriu učiteľa, ktorý spĺňa kvalifikačné predpoklady v súlade s vyhláškou MŠ SR č. 437/2009 Z. z. v znení neskorších predpisov.

Spôsob prihlasovania: Písomná prihláška, čitateľne a úplne vyplnená, vlastnoručne podpísaná uchádzačom o vzdelávanie.

Riaditeľ školy alebo školského zariadenia na písomnej prihláške potvrdzuje zaradenie pedagogického zamestnanca do kariérového stupňa, kategórie alebo podkategórie, riaditeľovi školy alebo školského zariadenia potvrdzuje prihlášku zriaďovateľ.

Ak pedagogický zamestnanec nie je v pracovnom pomere alebo riaditeľ školy nepotvrdí zaradenie pedagogického zamestnanca do kariérového stupňa, kategórie alebo podkategórie, posúdi poskytovateľ oprávnenie na zaradenie pedagogického zamestnanca na základe príslušných dokumentov, ktoré pedagogický zamestnanec predloží poskytovateľovi.

Pedagogickí zamestnanci – vychovávateľia sa môžu prihlásiť v programe kontinuálneho vzdelávania na overenie profesijných kompetencií získaných výkonom pedagogickej činnosti, alebo sebvzdelávaním podľa § 35 ods. 6 zákona č. 317/2009 Z. z.

Spôsob ukončovania vzdelávacieho programu:

Inovačné vzdelávanie ukončia účastníci záverečnou prezentáciou a záverečným pohovorom pred trojčlennou skúšobnou komisiou.

Požiadavka úspešnej záverečnej prezentácie a pohovoru pred trojčlennou komisiou menovanou poskytovateľom vzdelávania sa vzťahuje aj na pedagogických a odborných zamestnancov, ktorí vzdelávaci program ukončujú podľa § 35 ods. 6 zákona č. 317/2009 Z. z. (overenie profesijných kompetencií získaných výkonom pedagogickej činnosti, alebo sebvzdelávaním).

Požiadavky na ukončenie vzdelávacieho programu:

Podmienkou pre ukončenie vzdelávania v rámci predloženého vzdelávacieho programu je:

- najmenej 80% aktívna účasť účastníka kontinuálneho vzdelávania na prezenčnom vzdelávaní
- spracovanie všetkých výstupov dištančnej formy vzdelávania,

ITMS kód Projektu: 26140230002

ITMS kód Projektu: 26120130002

- odovzdanie záverečnej prezentácie v tlačenej podobe, odovzdaniu predchádza možnosť konzultácie k vybratej problematike,
- úspešná záverečná prezentácia vlastného návrhu výchovnovzdelávacej činnosti so zameraním na využitie mediálnej výchovy vo VMV
- záverečný pohovor účastníka inovačného vzdelávania pred trojčlennou komisiou
-

V prípade, že pedagogický zamestnanec zvolí formu overenia profesijných kompetencií nadobudnutých výkonom pedagogickej činnosti, výkonom odbornej činnosti alebo sebvzdelávaním (podľa §35 ods.6 zákona 317/2009 Z. z) platia pre neho rovnaké požiadavky na ukončenie vzdelávania ako pre ostatných účastníkov inovačného vzdelávania, okrem priamej účasti na vzdelávaní.

Personálne zabezpečenie

Lektori vzdelávacieho programu:

UKV s príslušnými kvalifikačnými predpokladmi, lektorskými skúsenosťami a odbornými požiadavkami vychádzajúcimi aj z odborných požiadaviek na cieľovú skupinu pedagogických zamestnancov.

Garant vzdelávacieho programu:

Mgr. Gabriela Zábušková - učiteľ kontinuálneho vzdelávania s vysokoškolským vzdelaním 2. stupňa s príslušnou aprobáciou a s druhou atestáciou, Metodicko-pedagogické centrum, regionálne pracovisko, Horná 97, 975 46 Banská Bystrica.

Finančné, materiálne, technické a informačné zabezpečenie

Financovanie vzdelávacieho programu:

Náklady spojené so vzdelávaním budú financované z národného projektu Profesionálny a kariérový rast pedagogických zamestnancov a prostriedkov rozpočtu MPC. V prípade viacdňových vzdelávacích podujatí bude ubytovanie a stravovanie hradené iba z prostriedkov národného projektu Profesionálny a kariérový rast pedagogických zamestnancov.

Cestovné náklady účastníka vzdelávania hradí vysielajúca organizácia, resp. účastník sám.

Materiálne, technické a informačné zabezpečenie:

Štandardné priestorové vybavenie pre 25 účastníkov vzdelávania so štandardným prezentačným vybavením a možnosťou realizácie praktických cvičení a aktivít vzdelávania cez internet.

Kancelárske potreby na štandardné organizačné zabezpečenie vzdelávania, prezentácie, elektronickú spätnú väzbu, vzdelávacie aktivity, zadania, testy a učebné zdroje k jednotlivým témam podľa požiadaviek lektora alebo garanta.

Dostupné informačno-komunikačné prostriedky a prezentačné vybavenie na štandardné vzdelávanie podľa požiadaviek lektora.

Učebné zdroje budú poskytované účastníkom vzdelávania odbornými lektormi počas realizácie vzdelávania.

Návrh počtu kreditov:

spolu **21 kreditov:**

- inovačné vzdelávanie v rozsahu 90 hodín 18 kreditov,
- záverečná prezentácia a záverečný pohovor pred trojčlennou komisiou 3 kredity.